

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1To/1/2015
Identifikačné číslo spisu:	9514100084
Dátum vydania rozhodnutia:	29.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:9514100084.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí 29. mája 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a sudcov JUDr. Gabriely Šimonovej a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci proti obžalovanému V. W. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T 20/2014, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por. zrušuje rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T 20/2014.

II. Na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného V. W., nar. XX. N. XXXX v A., trvale bytom B., V. XXX/X, podľa § 285 písm. a/ Tr. por.

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 2. júla 2014, č. k. VII/2 Gv 62/13/1000-33, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že

16.01.2013 v čase o 20:41 h počas výkonu služby na Obvodnom oddelení Policajného zboru v Šali si prostredníctvom SMS správy odoslanej z mobilného telefónneho čísla XXXX XXX XXX na jeho telefónne číslo XXXX XXX XXX dal sľúbiť úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 50,- Eur od Mgr. Q. B., nar. XX.XX.XXXX, v tom čase príslušníka Policajného zboru, služobne zaradeného na Obvodnom oddelení PZ v Šali za to, že mu zistí informácie v súvislosti so zadržaním osoby V. H. príslušníkmi PZ, ku ktorému malo prísť dňa 15.01.2013, tento požadované informácie bližšie nezisteným spôsobom získal a následne ich poskytol Mgr. Q. B., ktorý ich zistenie požadoval, pričom mu oznámil konkrétne ktorými príslušníkmi PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

III. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 324 Tr. por. per analogiam zrušuje aj rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014.

IV. Na základe čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a § 215 ods. 1

písm. a/ Tr. por. per analogiam

z a s t a v u j e

trestné stíhanie obvineného Mgr. Q. B., nar. X. Q. XXXX v N., trvale bytom N., E. č.XXX/XX, pre skutok, ktorý mal spáchať tak, že

16.1.2013 v čase o 10:41 hod. v Šali na doposiaľ presne nezistenom mieste prostredníctvom SMS správy odoslanej z mobilného telefónneho čísla XXXX XXX XXX na telefónne číslo XXXX XXX XXX, sľúbil úplatok vo forme finančnej hotovosti vo výške 50,- Eur príslušníkovi PZ práp. V. W., nar. XX.XX.XXXX, služobne zaradenému na Obvodnom oddelení PZ Šaľa za to, že zistí a následne mu poskytne informácie v súvislosti so zadržaním osoby V. H. príslušníkmi PZ, ku ktorému malo prísť dňa 15.1.2013, pričom po zistení a odovzdaní požadovaných informácií, následne tieto prostredníctvom SMS správy oznámil V. H. (konkrétne ktorými príslušníkmi PZ bol zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené),

právne kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., pretože je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie.

Odôvodnenie

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podal na V. W. 2. júla 2014 na Špecializovaný trestný súd v Pezinku obžalobu pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom vo výroku rozsudku.

Špecializovaný trestný súd 27. októbra 2014 rozsudkom, sp. zn. PK-1T 20/2014, uznal obžalovaného V. W. za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák., po úprave na skutkovom základe, že

16.1.2013 v Šali na OO PZ ako referent stálej služby, po tom, čo o 20:41:18 hod. obdržal na svoj súkromný mobilný telefón SMS správu od Mgr. Q. B. so žiadosťou o zistenie informácií súvisiacich so zadržaním V. H. 16.1.2013 a s návrhom: „Za info 50e do hodiny“, sa o 20:44:37 hod. s Mgr. B. telefonicky spojil, ktorý mu upresnil požiadavky na informácie, ako aj ponuku slovami „...tak hovorím pade pre teba hneď...“, po čom obžalovaný informácie služobnou linkou u kolegu PMJ Trnava zistil a o 21:04:42 hod. opäť zo súkromného mobilného telefónu zavolať Mgr. B. a slovami „tak, jak si sľúbil“ akceptoval jeho ponuku a po jeho príchode na OO PZ mu oznámil, ktorými príslušníkmi PZ bol V. H. zastavený a kontrolovaný, na akom vozidle v tom čase jazdil a aké veci boli u neho nájdené.

Za to mu uložil podľa §§ 329 ods. 2, 38 ods. 2, 3, 36 písm. j/, 48 ods. 2 písm. a/, 61 ods. 1, 2 Tr. zák. tresty odňatia slobody vo výmere päť rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia a zákazu činnosti - vykonávať štátnu službu príslušníka Policajného zboru na dobu päť rokov.

Proti rozsudku podal obžalovaný na hlavnom pojednávaní odvolanie. Namietal úpravu skutkovej vety, ktorou súd porušil zásadu totožnosti skutku a obžalovacieho zásadu. Súd nesprávne vyhodnotil SMS správu a intonáciu hlasu obžalovaného na zvukovom zázname, ktorá nevyjadrovala akceptáciu úplatku. B. niekoľkokrát uviedol, že obžalovaný na príslub úplatku nereagoval. B. poskytol W. informácie, ktoré boli H. známe a nemohli ovplyvniť priebeh konania vedeného proti nemu a nemali charakter obstarávania vecí všeobecného záujmu. Zadováženie dôkazov použitím informačno-technického prostriedku v zmysle zák. č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ochrane pred odpočúvaním“) na základe súhlasov sudcu Krajského súdu v Bratislave z 11. januára 2013 bolo v rozpore so zákonom. Súd pri ukladaní trestu neprihliadol na § 39 ods. 1, 3 písm. d/ Tr. zák. B. bol odsúdený za rozsiahlejšiu a závažnejšiu trestnú činnosť na súhrnný trest odňatia slobody iba s podmieneným odkladom. Navrhol,

aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a oslobodil ho spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok sa stal. Alternatívne žiadal zrušiť výrok o treste a uložiť mu trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby vo výmere od 2 do 3 rokov s podmieneným odkladom alebo s probačným dohľadom. Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí zotrval na písomných dôvodoch odvolania.

Prokurátor sa k podanému odvolaniu nevyjadril. Na verejnom zasadnutí navrhoval odvolanie zamietnuť.

Najvyšší súd ako súd odvolací na podklade odvolania obžalovaného zistil, že odvolanie podala oprávnená osoba včas. V rozsahu § 317 ods. 2 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané len v intenciách, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Po prieskume zistil, že rozsudok súdu prvého stupňa je nesprávny
- pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (§ 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.).

I napriek tomu, že odvolací súd zistil v postupe prvostupňového súdu celý rad pochybení, ktoré by zakladali separátne dôvody na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu, považoval za potrebné a aj dostačujúce zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu iba podľa písm. a/ ods. 1 § 321 Tr. por., ktoré je primárne v poradí dôležitosti a po doplnení dokazovania sám vo veci rozhodol. Najvyšší súd po zrušení napadnutého rozsudku v zmysle tohto písmena, nemal zákonnú povinnosť preskúmať ďalšie pochybenia, avšak chcel tak postupovať preto, lebo v doterajšej rozhodovacej činnosti súdov nižších stupňov sa spomínané nedostatky chronicky opakujú, čím sa závažným spôsobom znižujú princípy právneho štátu, právnej istoty, predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a idey spravodlivosti.

Podľa § 326 ods. 5 Tr. por. odvolací súd môže konanie doplniť dôkazmi nevyhnutnými na to, aby mohol o odvolaní rozhodnúť.

Odvolací súd na verejnom zasadnutí doplnil dokazovanie prečítaním vyžiadaných schém organizačnej štruktúry Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a Prezídia Policajného zboru za roky 2012, 2013 a 2014 a celého spisu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, sp. zn. PK- 2T/19/2014, týkajúceho sa spoluobvineného Mgr. Q. B..

Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovaného a svedkov, prečítaním listín, vypočutím nahrávok telefónnych odposluchov, na základe ktorých upravil skutkovú vetu (si dal sľúbiť úplatok) a uznal obžalovaného za vinného zo zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák.

Špecializovaný súd rozhodol i na podklade nezákonne získaných dôkazov v rámci odpočúvania uskutočneného v inej veci. Takéto dôkazy sú procesne nepoužiteľné.

Sudca Krajského súdu v Bratislave 11. januára 2013 vydal súhlasy na použitie informačno-technického prostriedku podľa § 2 ods. 1 písm. b/ zákona o ochrane pred odpočúvaním, sp. zn. KS BA-V-48-1/2013-Ntt-2-48/2013 a KS BA-V-50-1/2013-Ntt-2-50/2013. Odôvodnil ich tým, že doposiaľ neustálení príslušníci na OR PZ Šaľa spolupracujú s osobami z prostredia organizovanej kriminality formou poskytovania informácií o plnení úloh PZ, priamou pomocou pri vykonávaní lustrácií v evidenčných systémoch Ministerstva vnútra SR, ako aj v iných systémoch štátnej správy, zabezpečujú počas výkonu služby rôzne listiny a doklady (KS BA-V-48-1/2013-Ntt-2-48/2013), resp. neustálený príslušník OR PZ Šaľa môže obchodovať s návykovými látkami, príp. jeho činnosť môže smerovať k prezrádzaniu akcií a úkonov súvisiacich s plnením úloh PZ. Podozrivý príslušník bol stotožnený s osobou Mgr. Q. B..

Podľa § 119 ods. 2 Tr. por. za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona. Dôkaznými

prostriedkami sú najmä výsluch obvineného, svedkov, znalcov, posudky a odborné vyjadrenia, previerka výpovede namieste, rekognícia, rekonštrukcia, vyšetrovací pokus, obhliadka, veci a listiny dôležité pre trestné konanie, oznámenie, informácie získané použitím informačno-technických prostriedkov alebo prostriedkov operatívno-pátracej činnosti.

V zmysle zákona o ochrane pred odpočúvaním podľa

§ 2 ods. 2 informačno-technické prostriedky môže používať Policajný zbor, Slovenská informačná služba, Vojenské spravodajstvo, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Colná správa (ďalej len "orgán štátu") v rozsahu podľa osobitných predpisov,

§ 4 ods. 3 písm. b/ žiadosť o použitie informačno-technického prostriedku (ďalej len „žiadosť“) sa predkladá písomne súdu príslušnému podľa § 4a. Žiadosť musí obsahovať informácie o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú sa podáva žiadosť,

§ 4 ods. 4 žiadosť predkladá orgán štátu, ktorý zamýšľa použiť informačno-technický prostriedok na uplatnenie svojej zákonom ustanovenej pôsobnosti (§ 2 ods. 2),

§ 4a na rozhodovanie o použití informačno-technického prostriedku podľa tohto zákona je vecne príslušný

a) krajský súd s pôsobnosťou podľa osobitného predpisu vo vzťahu k vojenským objektom, vojenským zariadeniam, osobám vykonávajúcim vojenskú službu a civilným zamestnancom v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky v súvislosti s ich pracovnou činnosťou alebo ak je žiadateľom vojenské spravodajstvo; to neplatí ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu, b) krajský súd v ostatných prípadoch; to neplatí ak ide o vec patriacu do pôsobnosti Špecializovaného trestného súdu.

Súd nesmie rozhodnúť o žiadosti, ktorá nemá zákonom predpokladané náležitosti a takúto žiadosť vráti žiadateľovi.

Žiadosť o udelenie súhlasu predložila Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby západ, Bratislava, Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „sekcia“). V zmysle nariadenia č. 57 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 27. augusta 2007 o organizačnom poriadku Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (vestník, ročník 2007, čiastka 57) patrí sekcia do organizačnej štruktúry Ministerstva vnútra. Nariadením č. 117 Ministerstva vnútra Slovenskej republiky z 27. augusta 2010 o podriadenosti útvarov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (vestník, ročník 2010, čiastka 45) sa sekcia podriadila priamo ministrovi vnútra. Sekcia podľa organizačnej štruktúry ministerstva vnútra predstavuje jej samostatnú organizačnú zložku, výlučne podriadenú ministrovi vnútra, nezávislú od polície a existujúcu mimo štruktúr Policajného zboru. Sekcia na úseku inšpekčnej služby síce využíva informačno-technické prostriedky a zabezpečuje ich používanie, avšak ani z jej kompetencií nevyplýva podávanie aj žiadostí o udelenie súhlasu. Podľa zákona o ochrane pred odpočúvaním sú príslušnými na podanie žiadosti Policajný zbor, Slovenská informačná služba, Vojenské spravodajstvo, Zbor väzenskej a justičnej stráže a Colná správa. V zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore je súčasťou policajného zboru služba kriminálnej, finančnej, poriadkovej, dopravnej, železničnej polície, ochrany objektov, hraničnej a cudzineckej polície, osobitného určenia, ochrany určených osôb, inšpekčnej služby a kriminalistický a expertízny ústav. Z organizačnej štruktúry policajného zboru, ktorú si odvolací súd pripojil za roky 2012, 2013 a 2014 z Prezídia Policajného zboru, vnútorného odboru kancelárie prezidenta Policajného zboru, oddelenia konzultantov a organizácie, pritom vyplýva, že inšpekčná služba v ňom nie je začlenená. V prípade Sekcie kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky rozhodne sa nejedná o zložku Policajného zboru a ani iný subjekt spadajúci pod niektorý z orgánov taxatívne vymenovaných v ustanovení § 2 ods. 2 zákona o ochrane pred odpočúvaním. Na tomto závere nič nemení ani obsah nariadenia ministra vnútra Slovenskej republiky č. 30 z 29. februára 2012 (vestník, ročník 2012, čiastka 18) o používaní informačno-technických prostriedkov.

I keď zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v § 4 ods. 1 predpokladá v rámci organizácie Policajného zboru existenciu inšpekčnej služby, Policajný zbor takúto službu nevytvoril, nemá ju

zriadenú, resp. bola presunutá na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

Dôvodová správa k zák. č. 155/2003 Z. z. uvádza, že „Návrh nového znenia § 6 predpokladá ponechať podriadenosť Policajného zboru ministrovi vnútra s tým, že sa súčasne navrhuje, aby služby Policajného zboru uvedené v § 4 a útvary kriminalisticko-expertíznych činností riadil prezident Policajného zboru, ak minister neurčí inak. Pokiaľ ide o prezidenta Policajného zboru, navrhuje sa, aby tohoto vymenúval a odvolával minister. Súčasne sa navrhuje, aby útvary Policajného zboru boli organizované spravidla podľa organizácie súdov. Uvedená úprava umožňuje požadovanú flexibilitu riadiacich vzťahov v Policajnom zbore a zachováva postavenie ministra ako štatutárneho orgánu Ministerstva vnútra SR".

Pravdou je, že zák. č. 155/2003 Z. z. účinným od 1. júla 2003 bol zmenený obsah § 6 zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore s tým, že služby Policajného zboru uvedené v § 4 ods. 1 a útvary Policajného zboru uvedené v § 4 ods. 1 a 2 riadi prezident Policajného zboru, ak minister neurčí inak. Táto zmena rozhodne nedáva legislatívny základ na vyňatie inšpekčnej služby zo zložiek patriacich Policajnému zboru a zriadenie a vytvorenie inšpekčnej služby, alebo jej preloženie na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a už vôbec nie na to, aby ju riadil minister vnútra.

Táto služba aj po novelizácii zákona o Policajnom zbore zák. č. 155/2003 Z. z. nestratila status organizačnej súčasti Policajného zboru práve preto, aby minister vnútra, ktorý reprezentuje výkonnú moc, nebol v subordinačnom postavení policajtom z inšpekčnej služby. Je to zrejmé už zo spomínanej dôvodovej správy k zák. č. 155/2003 Z.z., kde sa doslova konštatuje, že novelizačná úprava § 6 zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore má umožniť flexibilitu riadiacich vzťahov v rámci a nie mimo Policajného zboru. Zároveň to napokon výslovne a nepochybne vyplýva aj z prvej vety ods. 2 § 4 zákona o Policajnom zbore, v zmysle ktorého služby Policajného zboru pôsobia v rámci útvarov Policajného zboru, ktoré zriaďuje a zrušuje minister; zároveň určuje náplň ich činností a vnútornú organizáciu.

Podľa § 11 zák. č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy ministerstvo vnútra je ústredným orgánom štátnej správy okrem iného i pre c) Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor.

Najvyšší súd konštatuje, že možnosť ministra vnútra v zmysle novelizovaného § 6 zákona o Policajnom zbore, v záujme zabezpečenia flexibility riadiacich vzťahov vždy, ale len v rámci Policajného zboru (prvá veta ods. 2 § 4 zákona o Policajnom zbore), znamená iba dispozíciu určiť, že služby Policajného zboru predpokladané v § 4 ods. 1 a útvary Policajného zboru v § 4 ods. 1 a 2, môže okrem prezidenta riadiť aj iný reprezentant (funkcionár, štatutár) Policajného zboru, ale rozhodne to neznamená, že ním môže byť priamo minister vnútra, alebo iný reprezentant (funkcionár, štatutár) ministerstva vnútra alebo, že by sa dokonca služby a útvary predpokladané v § 4 ods. 1 a 2 stali organizačnou zložkou a súčasťou ministerstva vnútra. Keby sa pripustil iný výklad, znamenalo by to, že Policajný zbor bezprostredne a priamo neriadi apolitický profesionál, policajt, ale minister vnútra a Policajný zbor ako celok je de facto politicky riadený cez politika a dostáva sa do jeho úplnej závislosti. Na tomto konštatovaní nič nemení ani to, že podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona je Policajný zbor v konečnom dôsledku podriadený ministrovi vnútra. Táto podriadenosť, vždy však prostredníctvom prezidenta Policajného zboru, je logická vzhľadom na to, že ministerstvo vnútra je ústredným orgánom štátnej správy podľa § 11 písm. c/ zák. č. 575/2001 Z. z.

Ani z účelu zákona o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, ale ani z účelu zákona o Policajnom zbore nevyplýva, že by ministerstvo vnútra okrem toho, že je ústredným orgánom štátnej správy i pre Policajný zbor, bolo aj bezprostredne a priamo riadiacim orgánom policajných služieb a útvarov predpokladaných v § 4 ods. 1 a 2 zákona o Policajnom zbore. Pokiaľ by to bolo možné, podľa analógie by to znamenalo, že ministerstvo spravodlivosti, ktoré je podľa zák. č. 575/2001 Z. z. ústredným orgánom štátnej správy i pre súdy (§ 13 ods. 1), je aj ich riadiacim orgánom a riadi ich v tom, ako majú konať a rozhodovať v konkrétnych veciach.

Pokiaľ minister vnútra nariadením č. 57 z 27. augusta 2007 zriadil Sekciu kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby na ministerstva vnútra a nariadením č. 117 z 27. augusta 2010 ju podriadil priamo ministrovi vnútra, urobil tak v oboch prípadoch bez najmenších pochybností v rozpore so zákonom bez legislatívnej opory. Opäť v zmysle analógie by potom ministerstvo spravodlivosti, ako ústredný orgán štátnej správy i pre súdy mohlo vyňať trestnoprávne kolégium z najvyššieho súdu, včleniť ho do štruktúry ministerstva spravodlivosti a podriať ho ministrovi.

Trestný poriadok, zákon o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, ale ani zákon o Policajnom zbore nie je možné meniť podzákonnou normou (uverejnenou len v rezortnom vestníku), interným nariadením ministra vnútra, reprezentanta exekutívy, cez organizačný poriadok Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, pretože by išlo o zmenu zákonov parlamentu, čiže o zásah do pôsobnosti zákonodarnej moci a do hierarchie právnych noriem, t.j. usporiadania právneho systému na základe právnej sily noriem.

Základom štruktúry právneho systému je hierarchia právnych noriem, t.j. usporiadanie právneho systému na základe právnej sily noriem, ktorá je výrazom právomoci (kompetencie) príslušného štátneho orgánu a ktorá určuje jeho postavenie v existujúcej štruktúre štátnej moci. Právne normy prijímané parlamentom sú normami vyššej právnej sily v pomere k normám nižšej právnej sily, ktoré prijímajú orgány štátnej správy, t.j. vlády, ministerstiev a ostatných orgánov štátnej správy. Z vyjadreného vyplýva, že norma vyššej právnej sily je základom záväznosti normy nižšej právnej sily. Nariadenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 57 z 27. augusta 2007 a č. 117 z 27. augusta 2010 sú normami nižšej právnej sily v porovnaní s Trestným poriadkom a so zákonmi o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy a o Policajnom zbore, vydanými Národnou radou Slovenskej republiky. Argumentovať obsahom nariadení ministerstva vnútra na zmenu obsahu ustanovenia § 4 zákona o Policajnom zbore, týkajúceho sa Organizácie Policajného zboru, by bolo nenáležité.

Najvyšší súd uzatvára, že podávanie žiadostí o udelenie súhlasu na použitie informačno-technických prostriedkov v zmysle zákona o ochrane pred odpočúvaním, nie, inšpekčnou službou Policajného zboru, ale sekciou kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, je neprípustným zásahom výkonnej moci, cez personálnu subordináciu príslušníkov Policajného zboru, do konania pred začatím trestného stíhania a následne potom aj do samotného trestného konania s rizikom možného využitia a zneužívania nástrojov trestného práva na politické ciele v tak citlivej oblasti, akou je ochrana súkromia a osobnostnej integrity človeka.

Napriek obsahu § 4 ods. 3 písm. b/ zák. č. 166/2003 Z. z. zo žiadostí a rozhodnutí sudcu krajského súdu vyplýva, že „informácie o predchádzajúcom neúčinnom alebo podstatne sťaženom odhaľovaní a dokumentovaní činnosti, pre ktorú sa podávajú žiadosti“, sa v nich nenachádzajú. Je tam iba konštatované, že neustálený príslušník Okresného riaditeľstva PZ Šaľa by sa mal pokúšať obchodovať so zakázanou látkou EFEDRÍN, je možné predpokladať, že použitím informačno-technických prostriedkov sa podarí podozrenia potvrdiť a získať dôkazy o protiprávnom konaní príslušníka Policajného zboru. Zo strany príslušníkov inšpekčnej služby boli využité všetky dostupné metódy, formy a prostriedky operatívno-pátracej činnosti, odhalenie podozrivého páchatel'a, ako aj spáchanie predpokladaných trestných činov bolo inými prostriedkami operatívno-pátracej činnosti doposiaľ neúčinné a iným spôsobom je odhalenie značne sťažené. V predložených súhlasoch sudcu je uvedený iba spôsob získania informácií, na základe ktorých je záujmová osoba B. podozrivá z páchania trestnej činnosti a stručné vyjadrenie, že odhalenie podozrivého páchatel'a, ako aj spáchanie predpokladaných trestných činov bolo inými prostriedkami operatívno-pátracej činnosti doposiaľ neúčinné a iným spôsobom je odhalenie značne sťažené. Odôvodnenie predložených žiadostí a súhlasov sudcu krajského súdu z dôvodu absencie konkrétnych informácií podrobne odôvodňujúcich predchádzajúce neúčinné alebo podstatne sťažené odhaľovanie a dokumentovanie trestnej činnosti, najvyšší súd považuje za formálne a nepreskúmateľné a v nadväznosti na to za nezákonné. Aj aktuálna judikatúra Ústavného súdu vyžaduje preukázanie opodstatnenosti súhlasu z dôvodu závažnosti zásahu do práv odpočúvaných osôb,

ktoré nemajú možnosť podať proti súhlasu opravný prostriedok a o jeho existencii a realizácii sa dozvedia väčšinou až dodatočne, keď už zásah do ich súkromia bol vykonaný. Nevyhnutné z dôvodu preskúmateľnosti je, aby rozhodnutie obsahovalo relevantnú argumentáciu, ktorými skutočnosťami boli naplnené zákonné podmienky pre zásah, pretože dotknuté osoby majú možnosť žiadať o preskúmanie opodstatnenosti rozhodnutia až ex post.

Súd prvého stupňa pochybil pri samotnom posudzovaní zákonnosti súhlasov sudcu krajského súdu, lebo o žiadostiach, ktoré neobsahovali zákonom požadované náležitosti, nebolo možné rozhodnúť a mali byť už z tohto dôvodu vrátené ako neúplné. Návrhy navyše predložil neoprávnený subjekt. Sudca krajského súdu preto postupoval v rozpore so zákonom, lebo nedostatky žiadostí akceptoval a vydal neoprávnenému žiadateľovi súhlasy na použitie informačno-technického prostriedku. Sudca nepreskúmal zákonom vyžadované náležitosti a konštatoval súladnosť príkazov (správne má byť súhlasov) so zákonom o ochrane pred odpočúvaním, ich vydanie vecne príslušným súdom a použiteľnosť Policajným zborom.

Povinnosť rozhodovania len na podklade dôkazov vykonaných v súlade so zákonom upravuje Trestný poriadok nielen v ustanovení § 119 ods. 2 a contrario, ale aj v zásade stíhania len zo zákonných dôvodov, ktorá vyplýva zo základnej zásady trestného konania „nullum crimen sine lege“ (žiadny trestný čin bez zákona), upravenej v čl. 49 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 39 Listiny základných práv a slobôd. Porušenie uvedených zásad má za následok absolútnu neúčinnosť takto získaných dôkazov a súd pri rozhodovaní na ne nesmie prihliadať. Špecializovaný súd postupoval v rozpore so zákonom, keď na hlavnom pojednávaní 27. októbra 2014 oboznámil súhlasy sudcu krajského súdu, prepisy zvukových záznamov a SMS správ a následne na ich základe uznal vinu obžalovaného.

Na zákonné zadováženie dôkazu sa vyžaduje nielen splnenie formálnych podmienok upravených Trestným poriadkom alebo iným osobitným zákonom, ale aj naplnenie materiálnych, t. j. obsahových podmienok. To znamená, že použitý dôkazný prostriedok na vykonanie, prípadne získanie dôkazu musí byť zameraný na zistenie takých skutočností, na ktoré môže byť zameraný a použitý. Dôkaz získaný v rozpore so zákonom potom prenáša svoju nezákonnosť a procesnú nepoužiteľnosť aj na ďalší dôkaz, ktorý vychádza z obsahu nezákonne zabezpečeného dôkazu.

Špecializovaný súd rozhodol na podklade dôkazov vykonaných v rozpore so zákonom, preto informácie získané odpočúvaním ako dôkaz nemožno použiť a tieto sa v spise ani nesmú nachádzať.

Bez povšimnutia odvolacieho súdu neostala ani skutočnosť, že súhlas na odpočúvanie bol sudcom krajského súdu daný vo vzťahu k B., pričom cieľom použitia informačno-technických prostriedkov bolo získavanie informácií k podozrivej osobe, ako aj k ďalším osobám, ktoré sa na predpokladanej trestnej činnosti podieľali (nedovolená výroba omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držba a obchodovanie s nimi, zneužívanie právomoci verejného činiteľa, neoprávnené nakladanie s osobnými údajmi). Záujmovou osobou nebol obžalovaný W., ktorý z uvedených trestných činností nebol podozrivý a ani sa ich nedopustil. Aj z tohto dôvodu bolo použitie informácie získanej z odposluchov nezákonné.

Podľa § 7 ods. 2 zák. zák. č. 166/2003 Z. z. ak sa majú informácie získané použitím informačno-technického prostriedku použiť ako dôkaz v trestnom konaní, vyhotoví orgán štátu písomný záznam s uvedením údajov o mieste, čase a zákonnosti použitia informačno-technického prostriedku; k písomnému záznamu orgán štátu priloží záznam a jeho doslovný prepis. Informácie získané použitím informačno-technického prostriedku, ktoré sa nevzťahujú na dôvody jeho použitia uvedeného v žiadosti, sa môžu použiť ako dôkaz v trestnom konaní, len ak sa týkajú trestnej činnosti, v súvislosti s ktorou možno použiť informačno-technický prostriedok.

Trestný poriadok v zmysle ustanovenia § 115 ods. 1 povoľuje využitie odpočúvania okrem iného, aj pri trestných činoch korupcie. Obžalovanému je kladené za vinu spáchanie zločinu prijímania úplatku, ktorý v zmysle § 14 písm. e/ Tr. por. patrí do pôsobnosti Špecializovaného súdu. Informácie získané na

základe zákona o ochrane pred odpočúvaním by v súlade s § 7 ods. 2 bolo možné použiť ako dôkaz v trestnom konaní, avšak pri trestnom čine prijímania úplatku je príslušným na vydanie súhlasu v súlade s § 4a písm. b/ zák. č. 166/2003 Z. z. sudca Špecializovaného súdu. V danom prípade, ale vydal súhlas sudca krajského súdu a navyše v inej veci, preto použitie informácie vo veci obžalovaného Príbělského nebolo prípustné aj z týchto dôvodov. Opačným postupom by došlo k porušeniu ústavného práva obžalovaného na zákonného sudcu v zmysle čl. 48 ods. 1 Ústavy.

Aj keby bol súhlas sudcu na aplikáciu informačno-technického prostriedku v súlade so zákonom, s poukazom na § 115 ods. 7 Tr. por. by takto zistené informácie nebolo možné použiť ako dôkaz, keďže v čase ich získania sa nevedelo trestné stíhanie proti obžalovanému W..

Získaná informácia o podozrení z páchania trestnej činnosti obžalovaným mohla byť iba podkladom na začatie jeho trestného stíhania. Následne mali orgány činné v trestnom konaní postupovať v súlade s Trestným poriadkom a návrhom prokurátora požiadať sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného súdu o vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, resp. ak by vec nezniesla odklad, prokurátor mal vydať príkaz a dodatočne žiadať sudcu o jeho potvrdenie. Využitím informácie nadobudnutej odpočúvaním v zmysle zákona o ochrane pred odpočúvaním si subjekty konajúce pred začatím trestného stíhania nezákonne uľahčili postup, čo je absolútne neprípustné.

Ani úprava skutkovej vety na rozdiel od obžaloby, resp. uznesenia o vznesení obvinenia, uskutočnená súdom na základe informácií získaných prepismi odposluchov nebola prípustná, lebo informácie získané z nezákonných odposluchov nie je možné využiť v trestnom konaní. I v prípade, že by odposluchy boli zákonne získanými dôkazmi, považuje odvolací súd k úprave skutku súdom prvého stupňa nad rámec uviesť nasledujúce.

Zo skutkovej vety obžaloby vyplýva, že W. si mal dať sľúbiť úplatok prostredníctvom SMS správy prijatej od svedka B. za to, že mu zabezpečí požadované informácie. Z takto vymedzeného skutku nevyplýva, akým konaním obžalovaný vyjadril súhlas s úplatkom. Možno len predpokladať, že ním bolo následné zistenie požadovaných informácií.

Prvostupňový súd v rozsudku skutok upravil tak, že obžalovaný ponuku na úplatok akceptoval tým, že svedkovi B. pri telefonickom rozhovore, po získaní informácií z PMJ Trnava, povedal slová „tak, jak si sľúbil“. Zrejme iba z toho súd vydedukoval, že obžalovaný sa aktívne zaujímal o odmenu za získané informácie a následne bez reálneho dôkazného základu vyvodil záver, že si dal sľúbiť úplatok.

Porovnaním oboch skutkových viet odvolací súd zistil, že kým obžaloba dávala obžalovanému za vinu prijatie úplatku konkludentným spôsobom vyjadrenia súhlasu, súd obžalovaného odsúdil za aktívne konanie. Pre takúto úpravu skutku nemal prvostupňový súd oporu v ani jednom vykonanom dôkaze. Z tohto dôvodu by odvolací súd nemohol akceptovať úpravu skutku vykonanú súdom, navyše keď už v prípravnom konaní boli orgánom činným v trestnom konaní známe prepisy SMS správ a telefonických hovorov medzi obžalovaným a svedkom B., a považuje ju za závažné pochybenie v neprospech obžalovaného.

Špecializovaný súd v rozpore so skutkovým stavom ustálil i právnu vetu vyjadrenú v rozsudku, podľa ktorej si obžalovaný v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo pre seba dal sľúbiť úplatok a takýto čin spáchal ako verejný činiteľ. Z dôkazov vyplýva, že obžalovaný si mal dať sľúbiť odmenu za poskytnutie informácií prostredníctvom B. od H.. Z vyjadrenia B. na hlavnom pojednávaní 13. októbra 2014 je zrejmé, že obžalovanému sľúbil peniaze, ktoré budú od H.. Nemal v úmysle dávať svoje peniaze, keď informácia bola pre iného (č. l. 253). Súd sa s tvrdeniami B. nezaoberal a ustálil, že obžalovaný si priamo pre seba dal sľúbiť úplatok, čo nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Srnčík nemal v úmysle obžalovanému poskytnúť vlastnú finančnú hotovosť, ale mal vystupovať ako sprostredkovateľ.

Z výpovedí obžalovaného a svedkov nie je bez pochybností preukázaná vina obžalovaného.

Špecializovaný súd na jednej strane neuveril obhajobe obžalovaného, ktorú považoval za vyvrátenú výpoveďou B., na strane druhej výpoveď tohto svedka nevzal do úvahy v celom rozsahu a uviedol, že svedkovi nebolo zrejme príjemné usvedčovať obžalovaného priamejšie, lebo sú dobrí kamaráti. Z rozhodnutia súdu však nie je možné zistiť, ktorá časť výpovede svedka usvedčuje obžalovaného v súvislosti s akceptáciou úplatku. Konštatácia, že svedok priznal spáchanie skutku vo vzťahu k vlastnej osobe a nepoprel obsah SMS správ a telefonických rozhovorov, nie je dostatočným dôkazom, že obžalovaný si nechal sľúbiť úplatok.

Skutočnosť, že B. vypovedal v rôznom procesnom postavení, raz ako svedok, potom ako obvinený a nakoniec opätovne ako svedok, v tej istej veci nemohlo ostať bez vplyvu na vierohodnosť jeho výpovedí.

Uznesením Okresného súdu Trnava z 25. mája 2013, sp. zn. Tp 50/2013, B. bol vzatý do väzby s tým, že väzba začína 23. mája 2013 o 7.00 hod. B. bol nepochybne zadržaný vyšetrovateľom podľa § 86 ods. 1 Tr. por. 23. mája 2013 o 7.45 hod (č. l. 109). Pokiaľ B. počas výsluchu 24. mája 2013 od 11.15 - 11.50 hod. (č. l. 91-94) vypovedal ako svedok, hoci bol zjavne v pozícii zadržaného, resp. obvineného podľa § 86 ods. 1 Tr. por. a uviedol, že obžalovaný W. sa pýtal na svoju odmenu, išlo evidentne o svedeckú výpoveď získanú nezákonným spôsobom. Takýto dôkaz sa v spise ani nesmie nachádzať, aby cieľným smerom neovplyvňoval orgány činné v trestnom konaní v procese ich rozhodovania.

B. 24. mája 2013 od 13.30 - 14.20 hod. (č. l. 95-102) vypovedal aj v pozícii obvineného a usvedčoval W., že sa pýtal na odmenu a vyjadroval sa k sľúbenej hotovosti vo výške 50,- Eur. Už 31. januára 2014, ešte ako obvinený, počas konfrontácie s obžalovaným W. (č. l. 48 - 51) túto skutočnosť vyvracia a nepotvrdzuje ju ani ďalšími výpoveďami v procesnom postavení svedka v prípravnom konaní 26. februára 2014 (č. l. 68 - 70) a na hlavnom pojednávaní 13. októbra 2014 (č. l. 252 - 257). B. následne vysvetľuje rozpory oproti výpovedi z 24. mája 2013, kde usvedčoval W., že sa zaujímal o 50,- Eur tým, že „Moja prvá výpoveď bola robená tak, že najskôr som dostal ukázané prepisy hovorov a potom som vlastne výpoveď diktoval podľa tých hovorov. Či som uviedol pri výpovedi aj to, že sa W. spýtal, ako to vyzerá s jeho odmenou, to si už nepamätám. Ja som bol vtedy v strese.“

Podľa názoru odvolacieho súdu pre uznanie viny nemôže stačiť len nevierohodná výpoveď spoluobvineného B., navyše „spolupracujúcej“ osoby v procese vytvárania podmienok na uzatvorenie dohody o vine a treste, ktorá nie je potvrdená aj ďalšími, či už priamymi alebo nepriamymi dôkazmi, ktoré by preukazovali podiel obžalovaného na páchaní trestnej činnosti, ak navyše nie je možné vylúčiť jej účelovosť motivovanú snahou získať miernejší postih oproti obžalovanému W., stíhanému pôvodne v spoločnej trestnej činnosti.

Výpoveď „spolupracujúcej“ osoby nesprávne hodnotil prvostupňový súd bez racionálneho prístupu posudzovania jeho vierohodnosti aj so zreteľom na očakávanie zmiernenia trestu odňatia slobody, resp. až podmienecného trestu odňatia slobody v prípade uzavretia dohody o vine a treste.

Odvolací súd k výpovedi B. navyše konštatuje, že pokiaľ ako obvinený 24. mája 2013 usvedčoval W. na základe doslovne prečítaných prepisov záznamov z nezákonných odposluchov, nie je možné túto výpoveď považovať za vierohodnú. Nemožno opomenúť, že to, čo je nezákonné (odposluchy), nemôže byť základom zákonnosti a dôveryhodnosti a navyše v procesnom postavení obvineného mal právo brániť sa spôsobom, aký uznal za vhodný, nemusel na rozdiel od svedka vypovedať pravdu.

Okrem nezákonnej a nevierohodnej výpovede 24. mája 2013 v pozícii obvineného, už z ďalších výpovedí B., či ako obvineného alebo svedka, nevyplýva, že by obžalovaný W. akceptoval ponúknutých 50,- Eur, žiadal ich akýmkoľvek spôsobom, zaoberal sa, alebo zaujímal o odmenu a že by reagoval na SMS, ktorá bola o peniazoch. Práve naopak, B. doslova opakovane potvrdzoval, že obžalovaný na ponúknutú odmenu nereagoval.

Pre úplnosť vo vzťahu k skutkovým zisteniam odvolací súd uvádza aj to, že ani z výpovedí obžalovaného W., ale ani z jednej výpovede svedka B. nemožno vyvodiť záver, že by slovné spojenie

„tak, jak si sľúbil“ jednoznačne smerovalo k úplatku. Už vôbec nie je možné rezultovať túto skutočnosť z intonácie hlasu, ako to konštatoval prvostupňový súd v rozsudku na č. 1. 8, a to i za situácie, že odposluchy by boli vykonané zákonným spôsobom.

Obžalovaný o právnej kvalifikácii konania tvrdil, že ním získané informácie nemali charakter obstarávania veci všeobecného záujmu v zmysle § 329 Tr. zák.

Všetky doposiaľ vykonané dôkazy (výpovede svedkov B., H. i obžalovaného W., Úradný záznam mjr. Mgr. W. A. z 5. apríla 2013) nepochybne a jednoznačne preukazujú, že protizákonné aktivity v danej veci začali z iniciatívy B., ktorý chcel podvodným spôsobom vylákať peniaze od H..

H. bol kontrolovaný políciou a mal strach z následného trestnoprávneho, resp. policajného postihu, preto žiadal pomoc u známeho policajta B.. B. využil nepriaznivú situáciu H. a obrátil sa na kolegu W., aby mu zistil, na akom aute išiel H., čo mal v aute a ktorí policajti ho zastavili. Išlo o informácie bezcenné z hľadiska zmiernenia postihu, resp. zlepšenia postavenia v tom čase podozrivého H. a ktoré napokon aj samotný H. už poznal. Hneď na samom začiatku nesporne vedel, na akom išiel aute, čo mal v aute a ktorí policajti ho zastavili (policajti sú označení menovkami, resp. číslami).

B. informácie od W., i keď charakteru bezvýznamného, stačili. Chcel nimi iba zapôsobiť na H., resp. ohúriť ho v tom zmysle, aký je dôležitý, významný a dôveryhodný pre jeho konečný prospech a jemu predpokladanú pomoc. Nakoniec to vyplýva aj zo sumy peňazí, ktorú chcel v úvode podvodne od H. vylákať (až 1200 EUR) a z výpovede svedka B. na hlavnom pojednávaní 13. októbra 2014 (č. 1. 255), kde doslova uvádza„Keď som W. hovoril, že H. chcem zle, tak som mu to povedal preto, aby som ho motivoval k získaniu informácií“.

Všetky tieto súvislosti a osobnú motiváciu B. hneď na začiatku preverovaného prípadu presne a detailne vystíhol mjr. A. a premietol to do Úradného záznamu na č. 1. 3. Napokon i Špecializovaný súd z toho vychádzal, keď na č. 1. 9 rozsudku uvádza, že svedok B. uvádzal H. do omylu.

Zo skutkových zistení súdu prvého stupňa vyplývajú zásadné nedostatky týkajúce sa náležitostí právneho posúdenia veci, t. j. či v konaní obvineného sú preukázané všetky zákonné znaky zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák., resp. či nejde o inú trestnú činnosť.

Zločin prijímania úplatku v zmysle § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. spácha ten, kto v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo si dá sľúbiť úplatok, potrestá sa odňatím slobody na tri až osem rokov. Odňatím slobody na päť až dvanásť rokov sa páchatel potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 ako verejný činiteľ. Obstarávanie veci všeobecného záujmu podľa § 329 Tr. zák. je činnosť súvisiaca s plnením úloh, ktoré sa týkajú veci všeobecného záujmu. Číže úloh, na ktorých riadnom a nestrannom plnení má záujem spoločnosť.

Obžalovaný poskytol B. ako kolegovi informácie o okolnostiach zadržania svedka H.. Ochrana služobných informácií pred vyzradením, príp. neoprávneným nakladaním patrí medzi základné povinnosti príslušníkov Policajného zboru. Obžalovaný pochybil, keď B. odovzdal požadované informácie, za čo bol 2. augusta 2013 disciplinárne potrestaný znížením služobného platu o 15% na dobu 3 mesiacov. Na druhej strane B. bol v tom čase tiež policajtom a mal rovnakú povinnosť nakladať so získanými údajmi v súlade so zákonmi. Obžalovaný nemal dôvod predpokladať ich zneužitie v prospech H. (výpoveď B. 13. októbra 2014 na čl. 255... „Keď som W. hovoril, že H. chcem zle, tak som mu to povedal preto, aby som ho motivoval k získaniu informácií“.), pretože vo vzťahu k H. sa jednalo o informácie, ktorých prezradenie nemalo vplyv na úkony uskutočnené s H. v jeho právnej veci. Všetky informácie zistené obžalovaným boli H. známe už v čase zadržania deň predtým.

Pokiaľ B. chcel získanými informáciami vyvolať u H. dôležitosť a dôveryhodnosť a podvodným a nezákonným spôsobom z toho profitovať, to ešte neznamená, že iba z tohto titulu by išlo o informácie, ktoré by mali charakter obstarávania veci všeobecného záujmu. Odvolací súd sa stotožnil s tvrdením

obžalovaného, že získané informácie nemali charakter obstarávania veci všeobecného záujmu v zmysle § 329 Tr zák.

Z pohľadu právnej kvalifikácie konania obžalovaného W. odvolací súd konštatuje, že súdom prvého stupňa nebol produkován relevantný dôkaz, ktorý by po subjektívnej stránke preukazoval zavinenie obstarávať vec všeobecného záujmu pre H..

Na podklade vyjadreného je nesporné, že obžalovaný W. konaním prezentovaným v obžalobe, resp. rozsudku prvostupňového súdu nemohol spáchať zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák.

Páchateľ, ktorý ako verejný činiteľ iba predstiera, že obstaráva veci všeobecného záujmu, ale pre ich vybavenie nič nepodnikne, ani nemá v úmysle podniknúť, resp. obstará veci iba bezvýznamné, nemajúce charakter veci všeobecného záujmu, nemôže byť jeho konanie posúdené ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. Prichádza do úvahy iba právna kvalifikácia podľa § 221 Tr. zák. ako trestný čin podvodu, prípadne pokus podľa § 14 Tr. zák., keď o peniaze požiadal, ale neprijal.

Odvolací súd zistil, že v spise nie je relevantný dôkaz o súčinnosti obžalovaného a svedka B. s policajtmí, ktorí rozhodovali vo veci súvisiacej so zadržaním H. v tom smere, že peniaze, ktoré požadoval od H. B., boli použité alebo mali byť použité na obstaranie veci všeobecného záujmu pre H., či už W. alebo B..

Z produkovaných dôkazov je zrejmý opak. Obžalovaný W. a spoluobvinený B. nechceli obstarávať veci všeobecného záujmu pre H.. Ak B. rozličnými náznakmi takúto možnosť len predstieral H., aby ho uviedol do omylu a nemal úmysel obstarávať vec všeobecného záujmu, ale peniaze za to chcel prijať, mohlo by jeho konanie naplniť znaky trestného činu podvodu podľa § 221 Tr. zák., prípadne jeho pokusu v zmysle § 14 Tr. zák., keď o peniaze požiadal, ale ich neprijal. To platí i napriek tomu, že B. bol právoplatne rozsudkom Špecializovaného súdu odsúdený za prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák. na skutkovom základe uvedenom vo výroku rozsudku.

Samotný fakt, že došlo k odsúdeniu spoluobvineného B. za podplácanie, ešte neumožňuje výsledok, že toto odsúdenie je správne a zákonné z pohľadu právnej kvalifikácie a že skutočne podplácal, resp. sa pokúšal podplácať verejného činiteľa v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu.

I keby sa prezúmovaľa vedomosť obžalovaného W. o úmysloch spoluobvineného B. vo vzťahu k H. a hodnovernými dôkazmi sa preukázalo, že W., hoci aj v postavení verejného činiteľa, si nechal sľúbiť odmenu od B. za bezvýznamné informácie, ktoré nemohli, ale ani nepomohli zlepšiť H. situáciu, a o ktorých už mal nesporne vedomosť aj sám H., rozhodne nemohlo ísť o informácie, ktoré mali charakter obstarávania veci všeobecného záujmu. Za daného stavu by mohla prichádzať do úvahy právna kvalifikácia jeho konania ako účasti vo forme pomoci na pokuse trestného činu podvodu (§§ 21 ods. 1 písm. d/, 14 ods. 1, 221 ods. 1 Tr. zák.), resp. spolupáchateľstvo (§ 20 Tr. zák.) v prípade preukázania súčinnosti, resp. koordinovanosti jeho konania so spoluobvineným B..

Na naplnenie objektívnej stránky trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby páchatel uviedol niekoho do omylu alebo využil niečí omyl, ďalej príčinná súvislosť medzi konaním a následkom (táto osoba v dôsledku svojho omylu vykoná majetkovú dispozíciu), ako aj následok vo forme škody a obohatenia (touto dispozíciou vznikne na cudzom majetku aspoň malá škoda a zároveň sa tým páchatel alebo niekto iný obohati). Spúšťacím mechanizmom pri trestnom čine podvodu je uvádzanie iného do omylu alebo využívanie omylu iného, pretože len vtedy, keď je škoda na cudzom majetku spôsobená v príčinnej súvislosti s omylom inej osoby, môže ísť o spáchanie trestného činu podvodu.

Špecializovanému súdu treba vytknúť, že napriek existujúcim skutkovým zisteniam obsahovo nadväzujúcim na vykonané dôkazy, sa podrobne nezaoberal právnym posúdením skutku aj z pohľadu

naznačenej právnej kvalifikácie v rámci uvažovaného účastníctva vo forme pomoci na pokuse trestného činu podvodu.

Len doplnením dokazovania výsluchmi svedkýň P. B., kolegyne z NAKA a nadriadenej V. N., ktorým obžalovaný W. (č. l. 196) hovoril, že B. mu núkal 50,- Eur, ale ich nevzal, na okolnosti, za ktorých a kedy sa tak stalo, v prípade preukázania súčinnosti, resp. koordinovanosti postupov obžalovaného W. so spoluobvineným B., sa mohol zistiť charakter konania v rámci existujúcich skutočností, či by mohlo ísť u obžalovaného o inú právnu kvalifikáciu.

V tejto súvislosti považuje odvolací súd za potrebné pripomenúť, že v zmysle ustanovenia § 36 zákona o Policajnom zbore, resp. § 115 ods. 1 Tr. por. trestný čin podvodu nepatrí medzi taxatívne vymenované trestné činy, na ktorých odhaľovanie možno použiť informačno-technické prostriedky. Aj preto by nebol súhlas sudcu krajského súdu vydaný zákonne a získané informácie by nemohli byť v konaní použité ako dôkaz.

V danej veci 10. apríla 2013 bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu podplácania podľa § 333 ods.1, 2 písm. b/ Tr. zák. a zločinu prijímania úplatku v zmysle § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. Výetrovateľ 24. mája 2013 vzniesol spoluobvinenému B. obvinenie za prečin podplácania podľa § 333 ods.1, 2 písm. b/ Tr. zák. a 2. júla 2013 obžalovanému W. za zločin prijímania úplatku v zmysle § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. Prípád B. bol 17. februára 2014 vylúčený na samostatné konanie. Výetrovateľ rozdelenie kauzy odôvodnil urýchlenním konania, lebo B. sa priznal a sú u neho splnené podmienky na dohodu o vine a treste a W. popiera vinu a spáchanie skutku, takže sa bude musieť podať obžaloba. Spoluobvinený B. bol 23. júna 2014 právoplatne odsúdený rozsudkom Špecializovaného súdu za prečin podplácania podľa § 333 ods.1, 2 písm. b/ Tr. zák. a iné na súhrnný trest odňatia slobody dva roky s podmieneným odkladom na tri roky.

Prvým negatívnym výsledkom iracionálneho rozdelenia prípadu je, že v tej istej trestnej veci B. vypovedá najprv ako svedok 24. mája 2013, potom ešte toho istého dňa ako obvinený, následne ako obvinený 31. januára 2014 a zase ako svedok 26. februára a 13. októbra 2014. Výpoveď takejto osoby v striedajúcich sa procesných postaveniach, keď ako svedok je povinný hovoriť pravdu a ako obvinený sa môže hájiť spôsobom, ktorý uzná za vhodný, z pohľadu dôkaznej sily nepochybne stráca na vierohodnosti, navyše za situácie, pokiaľ po obsahovej stránke táto osoba mení výpovede, resp. nevypovedá zhodne tak, ako je na to napokon poukázané už v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia.

Odvolací súd konštatuje, že vyetrovateľ náležite neodôvodnil, prečo spoluobvineného B. vylúčil na samotné konanie. Odkaz iba na urýchlenné konania u osoby B. pre jeho postoj, lebo sa priznal a sú u neho splnené podmienky na dohodu o vine a treste a obvinený W. popiera vinu a spáchanie skutku, takže sa bude musieť podať obžaloba, takým odôvodnením rozhodne nie je. Podľa odvolacieho súdu skôr to vyznieva tak, že snahou vyetrovateľa bolo vyvolať potrebu u spoluobvineného B., „spolupracujúceho na dohode o vine a treste“ (ak navyiac nebolo možné u neho vylúčiť osobnú motiváciu získať miernejší postih), usvedčovať zo spoločnej trestnej činnosti v tom čase spoluobvineného W.. Takáto prax rozhodne nezodpovedá zásadám objektívneho a nestranného postupu orgánov činných v prípravnom konaní a cieľu náležite zistiť reálny stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti (§§ 1, 2 ods. 10 Tr. por.), ale skôr naznačuje „nezdravé praktiky neprocesného obchodovania s páchatelmi“.

V tejto spojitosti je nutné zdôrazniť, že jedným zo spôsobov umelého zvyšovania počtu trestných vecí je práve i nevhodné a vyslovene účelové rozdeľovanie trestných vecí tam, kde na to nie je daný racionálny procesný, ekonomický a ani iný dôvod na uplatnenie spravodlivosti a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Takýto postup, okrem zvyšovania finančných výdavkov, spôsobuje zaťaženie a poškodenie tak procesných strán a aktérov súdneho konania (napríklad neodôvodnenou potrebou opakovania výsluchu tej istej osoby v pozícii svedka a obvineného, dve trestné konania na všetkých stupňoch, sťaženie a neprimerané predlžovanie prístupu obvinených, resp. obžalovaných k spravodlivosti, predlžovanie právnej neistoty), ako i sťaženie rozhodovacích procesov pre súdy a orgány činné v trestnom konaní, napríklad pri objektívnom posudzovaní miery zavinenia, pokiaľ ide o rozsah aktivít a

iniciatív smerujúcich k trestnej činnosti, právnej kvalifikácii zisteného konania a ukladaní trestov dvom páchatelom zbytočne a neodôvodnene dvomi rozdielnymi senátmi, ako sa to sprítomnilo v posudzovanej kauze pôvodne spoločne trestne stíhaných v jednej veci. Enormná preťaženosť úradov vyšetrovania, prokuratúr a súdov vedie k zbytočnému predlžovaniu konania a štát za prietahy v trestnom konaní musí platiť nie malé finančné čiastky na satisfakciách.

Ďalším negatívnym dôsledkom rozdelenia pôvodne spoločného prípadu na samostatné kauzy B. a W. je i uloženie trestov odňatia slobody rozdielnymi senátmi toho istého súdu. Trest uložený obžalovanému W. vo výmere päť rokov nepodmienečne považuje odvolací súd vzhľadom na súvisiace okolnosti nielen za neprimerane prísny, ale extrémne vybočujúci z princípov spravodlivosti a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. Obžalovaný W. sám nevyvíjal aktivitu smerujúcu k zabezpečeniu majetkového prospechu prezrádzaním bezcenných informácií. Bol to spoluobvinený B., iniciátor a pôvodca protispoločenského konania (Úradný záznam mjr. A.), ktorý niekoľkokrát kontaktoval obžalovaného W. s úmyslom využitia jeho služobných stykov na PMJ Trnava. S motiváciou osobného obohatenia a v snahe rýchleho získania potrebných údajov ponúkol obžalovanému W. odmenu 50,- Eur, ktorú v skutočnosti ani nemienil zaplatiť. Za toto konanie aj za trestné činy vydierania, bol spoluobvinený B. na základe dohody o vine a treste rozsudkom Špecializovaného súdu odsúdený k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere dva roky s podmieneným odkladom na tri roky. Práve porovnaním trestu už právoplatne odsúdeného B., je uloženie nepodmienečného trestu obžalovanému W. vo výmere päť rokov nespravodlivé, v rozpore so zásadou primeranej diferenciácie a evidentne i s čl. 6 ods. 1 Dohovoru, zároveň narúšajúce podstatu právneho štátu (čl. 1 ods. 1 Ústavy) a doslova aj za diskriminačné v zmysle absurdity „čím menšia vina, tým prísnejší trest“, práve v dôsledku už vytknutých „nezdravých praktík neprocesného obchodovania s jedným páchatelom na úkor druhého“.

V tomto smere je preto legitímne sa zaoberať aj právnou istotou, predvídateľnosťou a hlavne celkovou harmonizáciou rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní, vrátane súdov a dôvery procesných strán v trestnom konaní v akty orgánov verejnej moci. Bez tejto dôvery nie je výkon verejnej moci v demokratickom štáte možný, resp. je veľmi nákladný. Dôvera je esenciálnou a funkčnou podmienkou výkonu demokratickej verejnej moci, a preto je nutné dôveru v akty verejnej moci chrániť, a tak i „orgány právneho štátu“ chrániace individuálne ľudské práva a slobody majú ústavnú povinnosť premýšľať o dôsledkoch svojich rozhodnutí, zohľadňovať svoj predchádzajúci postup. Dôvera v rozhodovanie štátnych orgánov patrí medzi základné mimoprávne atribúty právneho štátu. Orgány verejnej moci musia prihliadať na to, aké očakávanie svojím postupom a činnosťou vyvolajú. Súdny sú povinné dbať o celkovú harmonizáciu rozhodnutí. Prezentovanie opačného postupu, ako niečoho bežného, nepochybné podrýva ideu spravodlivosti.

Možno preto uzavrieť, že keď orgány činné v trestnom konaní, vrátane súdov, komplikujú konanie napr. ich bezúčelným rozdeľovaním, resp. akceptovaním takejto praxe orgánov činných v prípravnom konaní súdmi, sa súdy vzdávajú od *raison d'être* svojej ústavne zakotvenej existencie, ktorou sa má práve umožniť čo najspravodlivejší a najefektívnejší priechod právam a ochrane spravodlivosti.

V zmysle § 2 ods. 1 zákona o Policajnom zbore okrem iného Policajný zbor odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatelov, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a preverovanie oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a o ostatných podnetoch na trestné stíhanie. Na túto činnosť používa nástroje trestného práva upravené v zák. č. 171/1993 Z. z. ako aj v Trestnom poriadku. Na druhej strane ministerstvo vnútra riadi, usmerňuje a kontroluje činnosť útvarov Policajného zboru. Na znižovaní kriminality by sa malo podieľať prostredníctvom legislatívnych návrhov, stratégií, národných programov a nie priamou účasťou, lebo táto patrí výlučne do pôsobnosti Policajného zboru.

Podľa § 10 Tr. por.

ods. 1 Orgány činné v trestnom konaní sú prokurátor a policajt,

ods. 8 Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie

a) vyšetrovateľ Policajného zboru,

c) poverený príslušník Policajného zboru,
ods. 10 Policajtom sa na účely tohto zákona rozumie aj príslušník Policajného zboru, ktorý nie je vyšetrovateľom Policajného zboru alebo povereným príslušníkom Policajného zboru uvedeným v odseku 8 písm. a) a c) v rozsahu určenom všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky...

V zmysle § 199 ods. 1 Tr. por.

Ak nie je dôvod na postup podľa § 197 ods. 1 alebo 2, policajt začne trestné stíhanie bez meškania, najneskôr však do 30 dní od prijatia trestného oznámenia, ak ho treba doplniť'....

Podľa § 206 ods. 1 Tr. por. ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia,....

V zmysle § 209 ods. 1 Tr. por. po skončení vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania policajt predloží spis prokurátorovi s návrhom na podanie obžaloby alebo na iné rozhodnutie, ak nerozhodne podľa § 214 ods. 2 alebo § 215 ods. 4. ...

Nariadenia ministerstva vnútra č. 57 z 27. augusta 2007, a č. 117 z 27. augusta 2010 spomínané už na inom mieste tohto rozhodnutia, nie je možné považovať za všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydáva ministerstvo vnútra na podklade splnomocnenia § 10 ods. 10 Tr. por. Ani podľa obsahu, ale ani podľa formy, lebo interné nariadenie ministerstva vnútra nie je všeobecne záväzný právny predpis, ktorý sa uverejňuje v Zbierke zákonov Slovenskej republiky ako to predpokladajú ustanovenia §§ 4 ods. 2, 5 ods. 2 zák. č. 1/1993 Z.z. o Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Súčasťou Policajného zboru nie je Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra, preto nemôže vykonávať vyšetrovanie o trestných činoch a preverovanie oznámení o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin a o ostatných podnetoch na trestné stíhanie i keby išlo o trestnú činnosť policajtov. Ak by zákonodarcia chcel, aby orgánom činným v trestnom konaní v zmysle Trestného poriadku bol aj policajt alebo štátny zamestnanec ministerstva vnútra, vyjadril by to novelizáciou Trestného poriadku minimálne v ustanoveniach § 10 ods.1, 8, resp. 10 Tr. por. expressis verbis. Minister vnútra, ako už bolo konštatované, nedostal legislatívne splnomocnenie, aby rozhodol o zrušení inšpekčnej služby v Policajnom zbore a vytvorení inšpekčnej služby na ministerstve vnútra. Navyše ustanovenie s názvom Organizácia Policajného zboru v § 4 ani v jednom z odsekov 1, 2, 3 nepredpokladá existenciu policajných služieb a útvarov mimo Policajného zboru. Kľúčovým východiskom pre tieto závery je aj porovnanie účelu Trestného poriadku s účelom zákona o Policajnom zbore. Na tomto závere nič nemení ani na podklade § 10 ods. 10 Tr. por. 15. decembra 2008 vydaná vyhláška č. 648/2008 Z.z. Ministerstva vnútra Slovenskej republiky o rozsahu vykonávania rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania vo vyšetrovaní alebo skrátenom vyšetrovaní, pretože predmetom úpravy v zmysle § 1 je iba určenie rozhodnutí, opatrení a úkonov trestného konania, ktoré je oprávnený vykonávať príslušník Policajného zboru, ktorý nie je vyšetrovateľom Policajného zboru alebo povereným príslušníkom Policajného zboru (ďalej len "policajt") vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní. Pri všetkých alternatívach ide stále o príslušníka, policajta Policajného zboru a nie o subjekt ministerstva vnútra. Navyše podľa § 2 ods. 2 písm. i/ vyhlášky policajt je oprávnený v rozsahu podľa § 5 vydať iba uznesenie o začatí trestného stíhania podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku, ak osobne vykonal zaist'ovací úkon, neopakovateľný úkon alebo neodkladný úkon podľa § 4 písm. a/, b/, c/, i/, k/, l/, m/ alebo q/, ale nie vzniesť obvinenie v zmysle § 206 ods. 1 Tr. por. Táto vyhláška neustanovuje Sekciu kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra za subjekt vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku. Rovnako nariadenie ministra vnútra Slovenskej republiky č. 175 z 30. decembra 2010 o vymedzení príslušnosti útvarov Policajného zboru a útvarov ministerstva vnútra pri odhaľovaní trestných činov, pri zisťovaní ich páchatel'ov a o postupe v trestnom konaní (vestník, ročník 2010, čiastka 71) v ods.1, 2, 3, 4 článku 4

len určuje kto je príslušníkom, policajtom, vyšetrovateľom, povereným príslušníkom, resp. iným príslušníkom Policajného zboru. Vždy však ide iba o subjekty Policajného zboru a nie ministerstva vnútra.

V prípade, že by sa pripustila iná interpretácia, znamenalo by to, že výkon štátnej trestnej moci by sa mohol stať nástrojom ľubovôle dočasných držiteľov štátnej moci v dôsledku nebezpečnej koncentrácie moci v tých istých rukách.

Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra tak, ako sa to stalo v posudzovanom prípade, nemá kompetenciu začínať trestné stíhanie, vznášať obvinenie a podávať návrh na podanie obžaloby v zmysle §§ 199 ods. 1, 206 ods. 1 a 209 ods. 1 Tr. por. a ani na ďalšie nasledujúce procesné úkony v zmysle Trestného poriadku. Na tomto fakte nič nemení ani to, že pod uznesením podľa §§ 199 ods. 1, 206 ods. 1 Tr. por. a návrhom v zmysle § 209 ods. 1 Tr. por., resp. pod inými úkonmi Trestného poriadku je podpísaný vyšetrovateľ Policajného zboru. V záhlaví uznesenia je totiž sprítomnený štátny orgán, ktorý ho vydáva a tým je Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor boja proti korupcii a organizovanej kriminalite a v závere je i okrúhla pečiatka, ktorou sa autorizuje rozhodnutie s názvom Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Kumulácia dvoch štátnych orgánov do jedného, pokiaľ ide o autorstvo vydania rozhodnutia v mene Slovenskej republiky, sama osebe robí z tohto rozhodnutia zmätočnosť, nezrozumiteľnosť, nulitu a v konečnom dôsledku i nezákonnosť.

V zmysle analógie potom sudca všeobecného súdnictva, ktorý je na sťaži na ministerstve spravodlivosti, nemôže okrem práce a činnosti pre ministerstvo rozhodovať i v mene súdu, na ktorom pôsobí ako kmeňový sudca.

Najvyšší súd ustálil, že trestné stíhanie začal neoprávnený orgán, bez kompetencie v zmysle Trestného poriadku a zákona o Policajnom zbore. Keďže úkony nezákonného orgánu nie je možné zhojiť, treba ich považovať od samého začiatku za nulité. Dôkazy získané prostredníctvom takýchto úkonov sú nezákonné a v dôsledku toho v konaní nepoužiteľné. Pre absenciu začatia trestného stíhania zákonným spôsobom nebolo dokázané, že sa skutok stal. Odvolací súd preto obžalovaného Príbelského oslobodil spod obžaloby, lebo nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je stíhaný v zmysle § 285 písm. a/ Tr. por. Odvolací súd tak mohol urobiť, keďže sám v zmysle § 322 ods. 3 Tr. por. doplnil dokazovanie. Nešlo pritom o dôkazy, ktorých vykonanie by bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami. Konal tak v záujme zrýchlenia a zhospodárnenia súdneho konania, a preto trestné stíhanie právoplatne ukončil.

Najvyšší súd upriamil pozornosť v zmysle ďalšieho zákonného odvolacieho dôvodu na ustanovenie § 324 Tr. por., podľa ktorého ak je dôvod, na ktorého základe rozhodol odvolací súd v prospech niektorého obžalovaného, na prospech aj ďalšiemu spoluobžalovanému alebo zúčastnenej osobe, ktorá nepodala odvolanie, rozhodne odvolací súd vždy aj v ich prospech.... pripomínajúc, že ide o obligatórne ustanovenie Trestného poriadku.

V zmysle čl. 152 ods. 4 Ústavy výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou. Čl. 154c ods.1 Ústavy hovorí, že medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Odvolačí súd sa v prerokovanej veci nemohol s ohľadom na jej osobitný charakter vyhnúť úvahám o zásade beneficium cohaesionis, ktorej podstatou je zmena rozsudku i v prospech osoby, ktorá opravný prostriedok nepodala (odvolanie proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 23. júna 2014, sp. zn. PK- 2T/19/2014, vec odsúdeného B.), ak jej prospieva dôvod, pre ktorý bolo zmenené rozhodnutie v prospech osoby, ktorá opravný prostriedok podala. Formálnym predpokladom takéhoto postupu je síce to, že o všetkých obžalovaných bolo rozhodnuté v tom istom konaní a tým istým rozsudkom, táto formálnosť však nesmie byť mechanicky používaná tam, kde zjavne je na mieste toto pravidlo uplatniť z hľadiska faktického (reálneho) stavu pred súdmi.

V danom prípade bolo vedené spoločné trestné stíhanie obvinených B. pre prečin podplácania podľa § 333 ods.1, 2 písm. b/ Tr. zák. a W. pre zločin prijímania úplatku v zmysle § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. Vyšetrovateľ (ide pritom stále o vyšetrovateľa ministerstva vnútra, ktorého nie je možné považovať za subjekt vo vyšetrovaní alebo v skrátenom vyšetrovaní podľa Trestného poriadku) 17. februára 2014 trestnú vec spoluobvineného B. vylúčil podľa § 21 ods. 1 Tr. por. per analogiam na samostatné konanie. Rozdelenie odôvodnil iba urýchlením konania vo veci spoluobvineného B., lebo sa priznal a sú u neho splnené podmienky na dohodu o vine a treste a spoluobvinený W. popieral spáchanie skutku, takže sa bude musieť podať obžaloba.

Z vyjadreného nie je zjavné, prečo vyšetrovateľ použil taký postup (vylúčenie osoby B. zo spoločného konania), keď mu zjavne nič nebránilo konať vo veci spoločne proti oboch obvineným a o oboch rozhodnúť podaním návrhu spoločnej obžaloby. Urýchlenie konania len voči jednému páchatelovi nezakladá nadriadenosť nad princíp spravodlivosti a zákonnosti, pretože by to bolo zjavne v rozpore so zmyslom § 18 ods. 1 Tr. por. i napriek odseku 5 tohto ustanovenia. Napokon nemožno hovoriť ani o urýchlení konania, pretože prípad spoluobvineného B. na prvom stupni bol skončený 23. júna 2014 a obžalovaného W. už 27. októbra 2014. Tento spôsob rozhodovania je naopak v rozpore s ústavnými princípmi zákazu svojvôle v rozhodovaní a zákazu nútenia k samo usvedčovaniu, resp. seba obviňovaniu. Zákaz seba obviňovania je kľúčovou podstatou pojmu spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru. Kroky vyšetrovateľa, o správnosti a racionálnosti ktorých nie je odvolací súd presvedčený, dávajú základ na to, že sa nedá eliminovať použitie zásady beneficium cohaesionis. Nespochybniteľným zmyslom zásady beneficium cohaesionis je, aby v tej istej veci nerozhodovali súdy navzájom si odporujúcimi rozhodnutiami. Aj keď došlo k rozdeleniu veci ešte v prípravnom konaní, v oboch rozhodnutiach (rozsudky Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 27. októbra 2014, sp. zn. PK-1T 20/2014 a z 23. júna 2014, sp. zn. PK-2T/19/2014), stále ide bez najmenších pochybností o tú istú vec a nesporne o ten istý skutok. Tieto kauzy skutkovo-právne a dokonca aj motivačne jednoznačne spolu súvisia. Hoci (v dôsledku označeného postupu) neboli naplnené formálne znaky citovanej zásady, nepochybne je prítomný spoločný dôvod zrušenia oboch rozhodnutí (aj rozsudku Špecializovaného súdu z 23. júna 2014, vec spoluobvineného B.), ktorý spočíva, v už analyzovanom a konštatovanom zistení chybného a svojvoľného postupu vyšetrovateľa v prípravnom konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu, ktoré spôsobilo zjavnú nesprávnosť rozsudkov Špecializovaného súdu z 27. októbra a z 23. júna 2014, týkajúcich sa nielen odvolateľa samotného, ale i teraz už právoplatne odsúdeného, pôvodne spoluobvineného B. a tiež v nutnosti naplnenia idey spravodlivosti.

V zmysle nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. októbra 2011, II. ÚS 284/2011-25 (obdobne IV. ÚS 305/09), by mohol spoluobvinený B. iniciovať dovolanie vo veci svojho právoplatného odsúdenia, i keď ide o právoplatné odsúdenie formou rozsudku schválením dohody o vine a treste, lebo je tu dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 Tr. por., keďže výklad a následná aplikácia § 368 ods. 1 Tr. por. musí v celom rozsahu rešpektovať právo sťažovateľa ako strany dovolacieho konania na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru a rešpektovať jeho podstatu a zmysel, t. j. tak, aby jeho prostredníctvom bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov dovolateľa.

Aj napriek procesnej možnosti spoluobvineného B. podať dovolanie vo veci svojho právoplatného odsúdenia v intenciách spomínaného nálezu Ústavného súdu, odvolací súd použil v jeho prospech zásadu beneficium cohaesionis, ktorá je svojou povahou rovnakým procesným inštitútom ako

mimoriadny opravný prostriedok, lebo prelomuje právoplatnosť rozhodnutia. Súd je povinný napraviť zistenú nezákonnosť ihneď, aj keby boli k dispozícii ďalšie prostriedky reparácie. Tieto by si napokon nutne vyžadovali ďalšie procesné úkony dotknutých osôb a muselo by sa zbytočne viesť ďalšie súdne konanie, navyše so zbytočnými ekonomickými stratami.

S poukazom na vyjadrené, najmä pri rešpektovaní článkov 152 ods. 4 a 154c ods. 1 Ústavy a 6 ods. 1 Dohovoru pokiaľ ide o princípy spravodlivého procesu, tak neostalo odvolaciemu súdu nič iné, než použiť zásadu beneficium cohaesionis aj napriek tomu, že sa nevedlo spoločné súdne konanie obžalovaného W. a odsúdeného B.. Odvolací súd obe označené rozhodnutia zrušil pre uvedené nedostatky, a to aj za situácie, že rozsudkom Špecializovaného súdu z 23. júna 2014 vo veci odsúdeného B. bola schválená dohoda o vine a treste, proti ktorému nie je formálne prípustné odvolanie. Inak by vznikla nelogická situácia spočívajúca v tom, že identický skutok u jednej osoby by bol zrušený, ale u druhej by ostal právoplatný. Pokiaľ by odvolací súd takto nepostupoval, obžalovaný W. by bol síce formálne oslobodený spod zločinu prijímania úplatku, ale cez právoplatný rozsudok Špecializovaného súdu z 23. júna 2014, týkajúci sa odsúdeného B., by materiálne ostal vinným, že bol podplatený B.. Skutková podstata zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, 2 Tr. zák. je len zrkadlovým obrazom prečinu podplácania podľa § 333 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák.

Iba v záujme dôslednosti treba uviesť, že u spoluobvineného B. Sekcia kontroly a inšpekčnej služby, úrad inšpekčnej služby, odbor inšpekčnej služby ministerstva vnútra, hoci nemala kompetenciu začínať trestné stíhanie, vznášať obvinenie a podávať návrh na konanie o dohode o vine a treste v zmysle §§ 199 ods. 1, 206 ods. 1 a 209 ods. 1 Tr. por. a ani ďalšie procesné úkony podľa Trestného poriadku, tak učinila rovnako ako v prípade W.. Uznesenie o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia spoluobvinenému B., vydal nekompetentný orgán. Celé trestné stíhanie sa potom stalo nezákonným. Toto malo vplyv aj na dôkazy, ktoré pre prenesenú nezákonnosť nebolo možné riadne vykonať, ani na ne prihliadať. Nebolo preto dokázané, že sa skutok stal.

Po zrušení rozsudku o schválení dohody o vine a treste sa vec spoluobvineného B. dostala do štádia prípravného konania. Majúc na mysli ekonómiu, efektivitu celého trestného konania, okamžitú spravodlivosť, nepredlžovanie nezákonného stavu a predchádzanie ďalšiemu šikanovaniu B. nadbytočným pokračovaním konania, ukončil jeho trestné stíhanie odvolací súd podľa § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. per analogiam rešpektujúc pritom články 152 ods. 4 a 154c ods. 1 Ústavy a 6 ods. 1 Dohovoru (každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhodne okrem iného i o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu) zastavením, pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin podplácania podľa § 333 ods. 1, 2 písm. b/ Tr. zák., lebo je nepochybné že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie v zmysle § 215 ods. 1 písm. a/ Tr. por. per analogiam. Aj keď použité ustanovenie o zastavení trestného stíhania zákonodarca expressis verbis neurčil odvolaciemu súdu, bolo povinnosťou odvolacieho súdu práve s poukazom na extenzívny výklad Dohovoru (ktorý má vyššiu právnu silu) zabrániť v ďalšej protiprávnosti konania vo vzťahu k spoluobvinenému B.. Odvolací súd preto per analogiam aj s použitím zásady beneficium cohaesionis sám trestné stíhanie (namiesto špeciálneho prokurátora) vo vzťahu k spoluobvinenému B. zastavil. Takto už mal v prípravnom konaní postupovať prokurátor.

V tejto spojitosti už len na doplnenie treba upozorniť na zmysel čl. 6 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorého výraz „rozhodnutie o obvinení“ znamená, že musí byť k dispozícii určitá forma súdnej kontroly, a to aj tam, kde majú dôležitú úlohu zohrávať orgány polície, resp. prokuratúry, a že v danej veci musí byť prijaté konečné, záväzné a záverečné rozhodnutie.

Na podklade konštatovaného považoval odvolací súd za potrebné rozhodnúť tak, ako sa uvádza v enunciate rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.